

Keskisuomalaiset bio- ja kiertotalousyrietykset kehittämishaluisia

Jyväskylän ammattikorkeakoulu selvitti kyselytutkimuksella bio- ja kiertotalouden toimintaedellytyksiä Keski-Suomessa. Tutkimus on osa Bio- ja Kiertotalousyrietykset Kasvuun Keski-Suomessa hanketta, jossa mm. tuetaan pk-yritysten kasvun edellytyksiä.

Tutkimus suoritettiin 28.8.-11.9.2017 välisenä aikana keskisuomalaisille eri toimialoja edustaville yrityksille sähköisenä Webropol -kyselynä. Kysely lähetettiin 229 yritykselle ja vastauksia saatiin 50. Vastaukset jakaantuivat Keski-Suomeen maakunnan yritysjauman mukaisesti. 44 % vastanneista yrityksistä oli Jyväskylästä ja loput muualta maakunnasta. Vastauksia saatiin monipuolisesti eri toimialoilta, mikä kuvastaa hyvin biotalouden roolia perinteisiä toimialoja läpileikkaavana alana.

Vastausten perusteella yrityksistä:

58%
liikevaihto

YLI
1 milj. EUR

HENKILÖSTÖÄ
alle 10

58%
yrityksistä

70%
Pääasiallinen rooli bio- ja
kiertotalouden arvoverkossa

Omien tuotteiden
myynti ja valmistus

Yritysten kasvunäkymät ja tavoitteet

Yritykset näkevät seuraavan kolmen vuoden kasvunäkymät varsin positiivisesti.

58% odottaa kannattavuuden kasvua

Näistä yrityksistä **42%** odottaa henkilöstön määrän **nousevan**

Yrityksistä **93%** kehittää liiketoimintaansa...

...vaikka kasvua ei olisi näköpiirissä.

Toimenpiteet kasvutavoitteiden saavuttamiseksi

Yritykset hakevat kasvua omia toimintojaan kehittämällä. Tärkeimmät kehittämisen osa-alueet ovat tuotteiden ja palvelujen, henkilöresurssien ja osaamisen sekä myynnin ja markkinoinnin kehittäminen. Edellä mainittujen osa-alueiden tärkeimmiksi kehityskohteiksi yritykset nimesivät uusien tuotteiden kehittämisen, henkilöstön koulutuksen ja myynnin kehittämisen sekä kotimaassa että ulkomailla. Alueellisesti kasvua haetaan eniten Suomesta, Euroopasta ja Aasiasta.

Tavoiteltua kasvua hidastavat tekijät

Kasvua rajoittaviksi tekijöiksi vastaajat nimesivät useita eri seikkoja. Kasvun hidasteiksi koettiin mm. yleinen taloudellinen epävarmuus, yritysten taloudellisten ja henkilöresurssien niukkuus, poliittiset linjaukset ja julkinen sääntely sekä kilpailutilanteen muutokset ja siihen liittyvä tuotteiden kilpailukyky.

Mikäli yrityksillä olisi käytössään paremmat henkilö-, rahoitus- ja kumppaniresurssit, ne tutkimuksen mukaan kohdennettaisiin myyntiin ja markkinointiin, tuotekehitykseen, tuotantoon sekä kansainvälistymiseen.

Vastauksiin vaikuttivat yrityksen koko ja yrityksen toimiala.

Yritysten verkostot ja niiden kehittäminen

Verkostomaisesti
yrityksistä toimii
68%

82% KOKEE HYÖTYÄ
verkostoista paljon tai
jonkin verran

Etenkin liikevaihdon kasvua ennakoivat yritykset uskovat verkostojen hyödyllisyyteen osana kasvua. Verkostoista yritykset hakevat hyötyjä tuotekehitykseen, myyntiin ja markkinointiin sekä henkilöstöresurssien ja henkilöstön kehittämiseen. Näihin seikkoihin on myös panostettu suunnitteilla tai käynnissä olevilla kehittämistoimenpiteillä.

Verkostoihinsa yritykset hakevat kumppaneita ensisijaisesti suomalaisista yrityksistä toimialasta riippumatta sekä keskisuomalaisista tutkimus- ja oppilaitoksista. Verkoston kehittämisen suurimmiksi esteiksi yritykset ilmoittavat vanhat totutut toimintatavat, toimialan yritysten välisen kilpailun sekä vaikeuden löytää oikeaa kumppania.

Havainnot ja johtopäätökset

Suurin osa vastanneista yrityksistä näkee lähitulevaisuuden positiivisena yrityksen kasvun osalta. Kasvunopeudesta riippumatta lähes kaikissa yrityksissä tehdään ja suunnitellaan kehittämistoimenpiteitä. Näistä merkittävimmit tutkimuksessa nousivat tuotteisiin, henkilöstöön sekä myyntiin ja markkinointiin kohdistuvat kehittämistoimenpiteet.

Tarve yritysten verkostoille ja niiden kehittämiselle nousi esille monin tavoin. Mielenkiintoista oli huomata, että yritykset halusivat tehdä yhteistyötä saman alan yrityksen kanssa, mutta toisaalta he pitivät sitä yhtenä suurena esteenä verkoston kehittymiselle. Oikean kumppanin löytäminen oli myös yrityksille vaikeaa. *Voisiko julkisilla toimijoilla olla tässä asiassa nykyistä isompi rooli?*

Kyselyssä yritysten rahoitustarpeet eivät nousseet merkittävästi esiin. Rahoitustarve oli lähinnä käyttöpäätöksiin liittyvää. Rahoitustarpeita koskeviin kysymyksiin vastanneiden yritysten vähäisestä määrästä johon tulos ei välttämättä anna todellista kuvaa yritysten rahoitustarpeista esim. innovaatio- ja käyttöpäätösmarahoituksen osalta. Tätä kuvaa hyvin se, että tuotannon tehostamiseen ja tuotekehitykseen tarvitaan yritysten mielestä uusia innovatiivisia ratkaisuja, mutta tarvetta julkiselle innovaatorahoitukselle ei koettu. *Rahoittavatko yritykset innovaatioiden kehittämisen kenties yrityksen kassavaroilla?*

Kaiken kaikkiaan keskisuomalaiset bio- ja kiertotalousyritykset ovat hyvin kehittämishaluisia ja verkostoihin myönteisesti suhtautuvia. Tämä antaa kehittämistoimenpiteiden jalostamiselle hyvät lähtökohdat. Hankkeen jatkotoimenpiteet tullaan kohdentamaan tutkimuksessa esiin nousseisiin kehittämisen osa-alueisiin. Näitä ovat mm. tiettyyn aiheeseen keskittyvät klinikkatyyppiset yrityssparraukset. Lisäksi hanke edistää keskisuomalaisten tutkimus- ja oppilaitosten sekä yritysten välistä vuoropuhelua tutkimuslaitoksissa järjestettävillä tilaisuuksilla, joista ensimmäinen järjestetään tammikuussa 2018 VTT:llä.